

برنامه لیله صعود حضرت به‌الله جَلَّ اسْمُهُ الْاَعْلَى

۱- مناجات شروع از آثار جمال اقدس ابھی

۲- دعای دسته جمعی (هل من مفرج غيرالله...)

۳- نص مبارک حضرت به‌الله

۴- لوح مبارک حضرت عبدالبهاء

۵- مضمون مناجات شروع به فارسی

۶- خطابه ای از ایادی امرالله جناب فیضی

۷- حکایت

۸- ورود به عکا

۹- درویش همی خواهد جان را به رهت بازد (از قصاید جمال مبارک)

تنفس و پذیرائی

۱۰- مناجات از آثار جمال مبارک

۱۱- ذکر خَلَص احبا (به یاد تمامی عزیزان مسجون در مهد امرالله)

۱۲- نص مبارک جمال قدم

۱۳- لوح مبارک حضرت عبدالبهاء خطاب به حضرت ورقه مبارکه علیها

۱۴- مناظر طبیعی مقبول ساحت اقدس بود

۱۵- مقصود جز این نبود که محل اختلاف احباب نشوم

۱۶- تأثیر مبارک از تلاوت مناجات با مطلع قلباطاهرًا

۱۷- مناجات (قلبًا طاهرًا...)

تنفس و پذیرایی

۱۸- مناجات از قلم حضرت عبدالبهاء

۱۹- دعای دسته جمعی (یا اللہ المُسْتَغاث)

۲۰- لوح مبارک از قلم مرکز میثاق حضرت عبدالبهاء

۲۱- اسرار الهی

۲۲- منظومه ای از حضرت عبدالبهاء

۲۳- عهد وثيق در کتاب عهدی (از کتاب قرن بدیع)

تنفس و پذیرائی

۲۴- مناجات از قلم مولای توانا حضرت عبدالبهاء

۲۵- شرحی درباره زیارت‌نامه جمال اقدس ابھی و انتخاب آن از الواح مختلفه آن حضرت

۲۶- کتاب عهدی

۲۷- شرح سعود مبارک (به قلم میرزا طرازان‌الله سمندری)

۲۸- زیارت‌نامه

۲۹- مناجات خاتمه

سی دی تصویری با عنوان «بخشی از حیات حضرت بهاءالله» ضمیمه برنامه است. در قسمت های مختلف برنامه با صلاح‌دید خود می توانید آن را پخش نمایید. قسمت های مختلف سی دی عبارتند از:

۱- قسمت اول: تولد، بدبخت، اظهار امر

۲- قسمت دوم: خروج از طهران، سلیمانیه، عید رضوان

۳- قسمت سوم: استانبول و بغداد، الواح ملوک

۴- قسمت چهارم: ادرنه، عکا، بهجی و باغ رضوان، مقام اعلی

۵- قسمت پنجم: شرح سعود

عزیزان ضمن آرزوی قبولی ادعیه خالصانه شما نازینیان در این لیلۀ مقدسه توجهتان را به نکات زیر جلب می نماید:

- دعای خلس احباء را میتوانید با استفاده از فایل صوتی آن اجراء نمائید
- کلیبی در سایت قرار دارد که برای ایجاد فضایی متفاوت و روحانی میتوانید از آن بهره ببرید
- مطمئنا زمانهایی را برای تلاوت ادعیه خاص (لوح مبارک احمد، لوح احتراق,...) در نظر خواهید داشت
- برای زمان تلاوت زیارتname هدایت ذیل از بیت العدل اعظم الهی راهگشا است

جناب ... عزیز،

با تشکر از لطف و محبت شما، پاسخ ساحت رفیع که امروز (۲۰ May ۲۲) دریافت شد خدمتنان ارسال میشود:

زمان برگزاری جلسات ایام محترمه بهائی که ساعت معینی به آن اختصاص یافته است، از قبیل جلسه صعود جمال قدم، باید بر طبق وقت محلی تعیین شود و تغییر وقت فصلی تاثیری بر آن ندارد. مطابق بیان مبارک حضرت ولی امر الله به زبان انگلیسی که متن آن در صفحه ۵۶ کتاب **Principles of Bahá'í Administration** (طبع انگلستان، ۱۹۷۳ میلادی) به طبع رسیده است، اگر مقدور و میسر باشد جلسه صعود حضرت بهاءالله باید در ۲۹ ماه می در ساعت سه بامداد برگزار گردد. در رابطه با وقت دقیق تلاوت زیارتname، با اینکه در جوامع بهائی کشورهای خاور میانه اینطور مرسوم میباشد که زیارتname مبارکه در انتهای برنامه های ایام محترمه تلاوت گردد، ولی نصی که وقت دقیق تلاوت زیارتname را تعیین کند در دست نیست.

إِلَهِي إِلَهِي

لَا تَبْعِدْ عَنِّي لِأَنَّ الشَّدَادِ بِكُلِّهَا أَحْاطَتْنِي * إِلَهِي إِلَهِي لَا تَدْعُنِي بِنَفْسِي لِأَنَّ الْمَكَارِيَةَ يَأْسِرُهَا أَخْدَتْنِي وَ مِنْ زَلَالِ تَدِي عِنَايَتِكَ
فَأَشْرِبُنِي لِأَنَّ الْأَعْطَاشَ بِأَنْمَهَا أَحْرَقَتْنِي وَ فِي ظِلِّ جَنَاحِي رَحْمَتِكَ فَأَظْلِلُنِي لِأَنَّ الْأَعْدَاءَ يَأْجُمُهَا أَرَادَتْنِي وَ عِنْدَ عَرْشِ الْعَظَمَةِ تِلْقَاءَ
تَظَاهِرِ آيَاتِ عِزَّكَ فَأَحْفَظُنِي لِأَنَّ الدِّلْلَةَ بِأَكْمَلِهَا مَسْتَنِي وَ مِنْ أَثْمَارِ شَجَرَةِ أَرْزِيَتِكَ فَأَطْعِمُنِي لِأَنَّ الصَّفَعَ يَأْلَفُهَا قَرِبَتْنِي وَ مِنْ كَوْسِ
السُّرُورِ مِنْ أَيَادِي رَأْفِيكَ فَأَرْزِقُنِي لِأَنَّ الْهَمْمَوْمَ يَأْعُظُمُهَا أَخْدَتْنِي وَ مِنْ سَنَادِيسِ سُلْطَانِ رَتُوبَتِكَ فَأَخْلَعُنِي لِأَنَّ الْإِفْتِقَارَ يَجْوَهِرُهَا عَرَّتْنِي
وَ عِنْدَ تَغْنَى وَرَقَامِ صَمْدَيَّتِكَ فَأَرْقَدَنِي لِأَنَّ الْبَلَالِيَا يَأْكُرُهَا وَرَدَتْنِي وَ فِي عَرْشِ الْأَخْدَدِيَّةِ عِنْدَ تَشَعُّشُ طَلْعَةِ الْجَمَالِ فَأَسْكَنَتِي لِأَنَّ
الْإِضْطِرَابَ يَأْقُومُهَا أَهْلَكَتْنِي وَ فِي أَبْحَرِ الْغَفَرِيَّةِ تِلْقَاءَ تَهْبِيجِ حَوْتِ الْجَلَالِ فَأَغْمِسَنَتِي لِأَنَّ الْخَطَالِيَا يَأْطُوْدُهَا أَمَاتَتْنِي *

ادعيه حضرت محبوب ص ٤٨

٣- نص مبارك حضرت بهالله

بلایای ارض را لاجل اعلای کلمه مبارکه علیا قبول نمودیم در ایامی که عالم به نار بغضا مشتعل، در اظهار امر توقف ننمودیم. دیدیم آنچه را که احدی ندیده و شنیدیم آنچه را که نفسی نشنیده ولكن بلا در سبیل مالک اسماء از شهد، شیرین تر و از مائده، لذیذتر. غذای عشاق قطعات اکباد و شراب اولیاء عبرات جاریه در سبیل محبوب یکتا.

عنقای بقا در قاف وفا ص ١١٢

۴-لوح مبارک حضرت عبدالبهاء

ای دوستان الهی جمال رحمانی و هیکل صمدانی و سلطان سریر عزّت و ملیک ملک رحمانیت از ملکوت تقدیس و تنزیه در عرصهٔ تشبیه ظهور فرمود و از عالم تجرد به جهان تحیز شتافت و جمیع بلایا و آلام را تحمل فرمود و اعظم مصیبات را بنفس مقدس حمل نمود هدف تیر جفا شد و سپر تیغ بلا، معرض صدمات شدیده شد و مورد مشقات عظیمه، دمی نیاسود و آنی راحتی ننمود. اسیر سلاسل و زنجیر شد و دستگیر هر ستمکار بی نظیر. موطن در زندان یافت و منزل در زوایای تاریک پست ترین بنیان. اثر اغلال ثقیل در گردن مقدس جلیل بود و علامت کُند و قید و وثاق در پای نیبر آفاق. سرگون ممالک عراق شد و نفی به مرکز بلغار پر شفاق. در سجن اعظم قرار یافت و در مرکز شدت ماتم، استقرار. هیچ صبحی راحت جان نیافت و هیچ شامی سر و سامان نجست. شدت آلام به درجه‌ای رسید که سه سال قبل از صعود، وجود مبارک چون سراج می‌گداخت و مقصود از حمل این مصائب و رزايا و تحمل انواع آلام و قضایا، تربیت نفوس انسانیه و تخلق به اخلاق رحمانیه بود و ترقی بشر در مراتب سامیهٔ موهاب جلیل اکبر، تا این جسم مردهٔ امکان به نفحهٔ حیات حضرت رحمان زنده گردد و انوار ساطعهٔ کمالات الهیه ظلمت نقائص بشریه را زائل فرماید. شام تاریک اخلاق و افکار و اطوار نادانی منتهی شود و صبح نورانی موهبت و عنایت و عاطفت رحمانی طالع شود. این گلخن تلویث گلشن تقدیس گردد و این خارستان ذلت و خذلان، گلستان عزّت و احسان شود و این مطمئنةٌ نقص و جهل معمورهٔ علم و فضل این ملح اجاج نادانی، عذب فرات دانایی شود. پس ای دوستان حقيقی و یاران الهی پند و نصائح آن مشفق مهربان را گردد و این ملح اجاج نادانی، عذب فرات دانایی شود. همّتی کنید و زحمتی بشکید تا این عالم انسانی در جمیع مراتب فراموش نفرماید و تعالیم سماوی آن محبت معنوی را از خاطر مبرید الواح مبارک را در شب و روز تلاوت کنید و اوامر مقدس را اطاعت. مظاهر الفت و محبت باشید و مطالع وحدت و موهبت. همّتی کنید و زحمتی بشکید تا این ملکوت در حتی در مرکز خاک ترقیات عظیمه نماید و آثار عجیبه بنماید و در شیون کمال مظہر آیات باهره ذوالجلال شود. قوت ملکوت در مرکز ناسوت رخ بگشاید و تأیید رب و دود شاهد انجمن عالم وجود شود. جهان جنت ابهی گردد و کیهان بهشت حضرت یزدان. ای احباب الهی عون و عنایت ملکوت ابهی با شمامت و فضل و جود جبروت اعلیٰ ممد شما.

منتخبات مکاتیب عبدالبهاء جلد ۲ ص ۳۴

۵-مضمون مناجات شروع به فارسی

از مناجات‌های دیگری که جمال مبارک در سرگلو نازل وتلاوت می‌فرموده اند و در متن یکی از مکاتیب حضرتشان به ملّا حامد که مكتوبی است بسیار عمیق و عرفانی برای عطف توجه او ذکر فرموده اند این مناجات است:

ترجمه مناجات به مضمون از عربی به فارسی :

خدایا پروردگارا از من دوری مکن زیرا سختیها و دشواریها به حدّاً علی مرا احاطه کرده اند. خدایا پروردگارا مرا به خود و مگذار زیرا بدیها و ناپسندیها بتمامه مرا فرا گرفته اند، و از گوارائی پستان عنایت خود مرا بنوشان زیرا تشنگی به نهایت مرا سوزانده است، و در سایه بالهای رحمت خود مرا پناه ده و حمایت کن زیرا دشمنان، دسته جمعی قصد جان مرا کرده اند، و در برابر عرش عظمت و بزرگواری خود که نشانه های عزّت تو نمایان است مرا حفظ فرما زیرا ذلت و خواری به نهایت مرا می جویند و از میوه درخت ازلی و جاودانی خود مرا مرزوق بدار زیرا که ضعف و ناتوانی با لطیف ترین حالت خود به من نزدیک شده است، و از جامهای سرور و شادی از دستهای شفقت و مهربانی خود مرا رزق و روزی ده زیرا غمها و اندوهها بشدت مرا فرا گرفته اند، و از پارچه های لطیف قدرت و غلبه پروردگاری و صمدی خود مرا خلعتی در بر کن زیرا فقر و نیاز محض مرا عربیان و برخنه کرده است، و در پیش و نزدیکی ترنمات و نغمه های کبوتر و ورقاء الهی خود مرا بیارام و ساکن کن زیرا بلایا بشدت هر چه بیشتر بر من وارد شده اند، و بر سریر و در خیمه یکتائی خود در برابر درخشش چهره زیبای جمال خویش مرا مأوى ده زیرا پریشانی و غم به آشکارا مرا هلاک کرده اند، و در دریاهای غفران و بخشش خود که نهنگ عظمت و جلال تو به حرکت در آمده مرا فرو برمیزیرا گناهان و لغزشهايم با سنگینیهايش مرگ مرا موجب گردیده اند.

عنقای بقا در قاف وفا ص ۱۲۹

۶- خطابه ای از ایادی امرالله جناب فیضی

هرگز نپنداریم که بهالله یک نفس در میانه ی نفوس دیگر است. اگر چه ایشان در قالب هیکل عنصری در میان ما ظاهر شدند اما همیشه و هم چنان از تجسم و تصوّر خلق عالم دور - بسی دور - هستند.

هیچ تنبادی توان لرزاندن ردای حائل ایشان را نداشت. هیچ کدام از امواج فجایع و مصائب قادر نبود حتی گلنّمی بر آسمان متین حضورشان بپاشد.

چگونه وجودی میرا توان آن را دارد که با نقاب جمله شارت ها، سیمای خورشید مهروز را بپوشاند؟ نه هرگز، خورشید مهروز از ورای ابرها بر همگان می تابد و به تدریج این غبار موهوم را محو و نابود می سازد. چنین است رسالت مقتّر جمال قدم در طول حیات مبارک عنصریشان.

هر چند بدخواهان عالم تمام قد در برابر ایشان ایستادند اما خللی در اراده‌ی الهی ایجاد نشد. شر شریران عالم هرگز جلوی شوق ایشان در نجات فرزندان انسان، رهایی ارواح و هدایت آنها به سبیل الهی را نگرفت.

هیچ ناسپاسی و هیچ رذیلتی نتوانست دریای عشق او را سد کند هیچ رسوائی و بد نامی نتوانست ورود فیض لانهایه گنجینه‌ی رحمت و رستگاری ایشان را از قلوب بی‌پناه نوع بشر قطع سازد. عاقبت درون آرامگاه ابدی شان آرام و قرار یافتند ولی هم چنان انوار رهائی بخش ایشان از میان ابر اوهام و سیئات بر لوحه‌ی آلوده به گناه انسان می‌تابد. اکنون جمال اقدس ابھی فاتحانه هم چون ماهی تابان از ورای ظلمت شبانه‌ی آسمان مصون از هر گونه دست درازی خاکی می‌درخشد.

دست مهریان ایشان برافراشته، اشک‌ها را از گونه‌هایمان پاک می‌کند، پیشانی گداخته و تب دارمان را لمس می‌کند. قلوب معذّب مان را آرامش می‌بخشد، دردهای مان را درمان می‌نماید و بر ارواح ناآرام مان مرهم ایمان و ایقان می‌نهد.

ایادیان فراموش ناشدنی امر.ص ۶۹

۷- حکایت

(استنطاق حضرت بهالله پس از قتل مردی در عکا به دست یکی از ناقصین خاندان ایشان)

بازپرسان این پرونده سه تن از قضات رسمی دستگاه حکومت ترکان بودند که بر قدرت حضرت بهالله آگاه بودند. آنان تأثیرات آن حضرت بر افرادی که به حضورشان مشرف می‌شدند را می‌دانستند. بنابراین کمی قبل از ورود حضرت به شور نشستند و به اتفاق آراء تصمیم گرفتند در حین ورود از جای خود .. برنخیزند و این چنین، هیچ نوع احترامی را برای ایشان قائل نشوند و مستقیماً به بازپرسی ایشان بپردازند.

لحظاتی بعد هنگامی که حضرت بهالله به اتاق وارد شدند هر سه به احترام ایشان از جای برخاستند و نتوانستند هیچ مقاومتی در برابر عظمت مظهر ظهور از خود نشان دهند... یکی از مأمورین که سؤالات را خطاب به حضرت بهالله مطرح می‌کرد یک نظامی ارش عثمانی بود، با درجه سرهنگی وقتی از حضرت سؤال می‌کرد، جمال قدم با این جملات جواب می‌دادند "درست است سرگرد" "بله سرگرد" "خیر سرگرد". جواب ایشان همیشه همراه با ذکر عنوان سرگردی بود نه سرهنگی، یعنی عملایک درجه پائین تراز درجه آن زمان بازجو. شش هفته بعد نامه‌ای از ستاد مرکزی استانبول واصل شد مبنی بر اینکه به خاطر این که آن فرد به کرات از قوانین تخطی کرده درجه اش از سرهنگی به سرگردی تقلیل می‌یابد.

ایادیان فراموش ناشدنی امر.ص ۷۷

(در خاطرات حضرت ورقه علیا مندرج است)

"تمام مردم شهر برای مشاهده ورود مسجونین گرد آمده بودند. به آنان گفته شده بود که ما کافر، مجرم و فتنه جو هستیم. رفتار جمعیت تهدید آمیز بود. فربادهای لعن و نفرین آنها ما را با مشقت تازه ای مواجه ساخت. از ناشناخته‌ها هراس داشتیم. از سرنوشت خود، احبا و خودمان، اطلاع نداشتیم ... ما را معاند با خدا، به عنوان بدترین مجرمین و جانیان توصیف کرده بودند. به مردم توصیه شده بود از این افراد بد خواه و فرومایه دوری کنند".

آن جمع ربانی از شوارع مظلوم، پر پیچ و خم و کثیف عکاً عبور داده شدند خنده‌های استهزا مردم آنها را همراهی می‌کرد، تا آن که به قشله عسکریه رسیدند.

لحظه‌ای که حضرت بها الله وارد قلعه شدند، توقف کردند و به کلامی تفوّه فرمودند که الی الا بد در قلوب متّمسکین به عروءه و ثقای امر مبارکش طنین خواهد افکند. هیکل مبارک به کلّیه کسانی که ایشان را تا سجن اعظم همراهی کردند، مقام و موقف متعالی را که برای آنها مقدّر بوده خاطرنشان فرمودند. آنها را متذکّر داشتند که از آن به بعد زندگی آنها شکل دیگری به خود خواهد گرفت و اهمیّت و ارزشی به مراتب عمیق تر خواهد یافت. حتّی نَفْسِی که در آن هوا بر می‌آوردند و قدمی که در آن راه بر می‌داشتند جاودانه می‌شد. ایشان شاخه شکسته ای را نزدیک پای مبارک مشاهده کردند. نگاهی به آن انداختند و فرمودند که حتّی این شاخه شکسته هم در شرق و غرب ذکر خواهد شد. به این ترتیب ایشان از عائله مبارک و پیروان خود صداقت و شرافتی تزلزل ناپذیر و تعلّق تمام و تمام به امر الهی را خواستند، به طوری که کلّیه اعمال و اقوال آنها ارزش ابدیت را داشته باشد.

هیکل مبارک وارد سجن شدند و سرنوشت عالم انسانی را در وضعیّتی مخاطره آمیز قرار دادند.

۹- درویش همی خواهد جان را به رهت بازد

هوالله

زان ساغر باقی ده این فانی دوران را	باز آ و بده جامی این ساقی عطشان را
تا از روزن جان بینم رخساره جانان را	این هیکل فانی را برسوز و برو خندان
وانگاه بهم درپیچ این دفتر هجران را	پاکم کن از آلایش دردم ده از آسایش
نارالله حمرائی کاتش زدی امکان را	هم نفحه عیسائی هم سدره موسائی
کار همه برسازی بر هم زنی ایمان را	گر پرده براندازی عالم همه بگدازی
پس با لب جانبخشت روحی بدم ارکان را	...با ابوی خونریخت خون من بیدل ریز
پس با کف بیضایت برگیر تو نُعبان را	افعی دوگیسویت خون دل و جان خورده
ناید همی اندر پی حاصل چه بود مستان را	گر تیغ تو بر فرقم وز تیر تو بر صدرم
گر چه نبود لایق هدیه جان جانان را	درویش همی خواهد جان را به رهت بازد

عنقای بقا در قاف وفا ص ۳۰۷

۱۰- مناجات از آثار جمال مبارک

(این مظلوم عوض کل استغفار می نماید و یَقُولُ)

الهی الهی، اولیای خود را حفظ فرمای آن کریمی که عفوتو عالم را احاطه نموده. بر عبادت رحم فرما و تأیید نما بر اعمال و اخلاق و اقوالی که لایق ایام تو است. به یک کلمه علیا بحر بخششت موّاج و به یک اشراق نیّامر آفتاد جود و غفران ظاهر و هویدا. همه بندگان تواند و به امید کرمت زنده اند. دست قدرت از جیب قوت برآر و این نفوس در گل مانده را نجات ده. توئی مالک اراده و سلطان جود. لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْعَزِيزُ الْوَهَابُ.

ادعیه حضرت محبوب ص ۳۴۱

۱۲-نص مبارک جمال قدم

بر اثر قدم غلام قدم گذار و مشی کن و ابداً از امورات وارد محزون مباش. فوالي ذي نفسی بیده که اگر عوالم لايتناهی الهی منحصر به این عالم بود و نعمتمند مخصوص آنچه در دنیا عند اهلش مشهود است، ابدآخود را در بلایای لایحصی معذب نمی ساختم. فکر در انبیای مقریین نما و در ضری که بر هر یک در سبیل الهی وارد شده. قسم به قلم قدم که در هر نفسی اقل من ذرّه شعور باشد به ذکر این بیان و تفکر در آن ابداً به دنیا اعتنا ننماید و از وجود و فقدانش محزون نگردد.

پیام آسمانی ص ۱۶۴

۱۳- لوح مبارک حضرت عبدالبهاء خطاب به حضرت ورقه مبارکه علیها

ایتها الشّقيقة العزيزه الروحانيه

شب و روز بیاد تو هستم و چون به خاطرم گذری تأثیر اشتداد یابد و تحسر تزايد جوید.غم مخور غمخوار تو منم.محزون مباش. مأیوس مباش.محصور مباش.این ایام بگذرد.انشالله در ظلّ جمال مبارک در ملکوت ابهی،جميع این غصه ها را فراموش می کنیم و جميع این طعن ها به تحسین جمال مبارکش تلافی می گردد.تا دنیا بوده است حزن و اندوه و حسرت و حرقت نصیب بندگان الهی بوده قدری فکر کن ببین همیشه چنین بوده است.لهم دل به الطاف جمال قدم خوش کن و خوش باش و مستبشر باش...

بهائيه خانم حضرت ورقه علیها ص ۹

۱۴- مناظر طبیعی مقبول ساحت اقدس بود

در سفرنامه مسطور است .

در مقابل رودخانه ایستاده به آب صاف شفاف که چون مروارید غلطان بود و به آن کوهها و چمنهای با صفا هر لحظه نگاهی می نمودندو می فرمودند:خدا نیامزد ظالمین را که جمال مبارک را در چهار دیوار عکا حبس نمودند چقدر در ساحت اقدس اینگونه مناظر مقبول بود وقتی ،جمال مبارک فرمودند که چند سال است هیچ سبزی را ندیدم .

مائده آسمانی ج ۵ ص ۲۵۶

شهرت و معروفیت حضرت بهالله و تجلیل و تکریم و تعلق و ارادتی که از طرف طبقات مختلف نسبت به آن حضرت ابراز می شد علت اشتعال نار حقد و حسد در قلوب بد خواهان و دشمنان گردید. از طرف دیگر سلب توجه و اعتماد نفوس از میرزا یحیی نظر به اختفایش از انظار، و شیوع اخبار نامطلوب در بین باییان نسبت به حرکات و سکنات و مقدار قابلیت و استعداد وی، و همچنین ظهور علائم استقلال و بروز کمالات فطریه و تقدّم و اولویت ذاتیه جمال اقدس ابهی در تمثیت امور و هدایت جمهور کلاً موجب گردید که شکاف عظیمی را که سید محمد اصفهانی به کمال عناد و لجاج در ایجاد آن اقدام نموده بود روز به روز وسیع تر و عمیق تر گردد. مخالفین در خفا به منظور خشی نمودن مساعی و مجاهدات حضرت بهالله و جلوگیری از تحقق نوایای مبارک در تهذیب نفوس و تحسین اخلاق و اصلاح جامعه متفرق و متشتّت اتفاق نمودندو در اغفال نفوس و القاء شبّهات و افشاء‌ندين بذر تردید و نفاق همت موافر مبدول داشتند، تاکار به درجه ای رسید که در صدد آزار و صدمه جانی آن طلعت احادیث برآمدند ولی به اراده‌الهی مقصدشان جامه عمل نپوشید. آثاری نظیر لوح کل الطعام و ادعیه ای که در آن ایام از قلم مبارک نازل گردیده، و الواح دیگری همانند لوح مریم شدت هموم و غموم و بلاحیا و رزایای واردہ بر هیکل اطهر را روشن و واضح می سازد. پس از چنین وقایعی بود که هیکل مبارک تصمیم به هجرت به سلیمانیه اخذ فرمودندو در ۱۲ ربیع‌الثانی (۱۲۷۰ آپریل ۱۸۵۴م.) بدون اینکه احدی از احباب و حتی افراد خانواده مبارک مستحضر بشوند با ابوالقاسم همدانی از بغداد خارج شدند و به کوههای کردستان عراق توجه فرمودند. در کتاب مستطاب ایقان می فرمایند: "این عبد در اوّل ورود این ارض چون فی الجمله بر امورات محدثه بعد اطّلاع یافتم از قبل مهاجرت اختیار نمودم و سر در بیانهای فراق نهادم... قسم به خدا که این مهاجرتم را خیال مراجعت نبود و مسافرتم را امید مواصلت نه و مقصود جز این نبود که محل اختلاف احباب نشوم و مصدر انقلاب اصحاب نگردم و سبب ضر احدی نشوم و علت حزن قلبی نگردم".

بدین ترتیب حضرت بهالله به منظور حفظ وحدت جامعه بابی و جلوگیری از بروز اختلاف به کردستان عراق مهاجرت فرمودند. پس از دو سال، موقعی که ضعف یحیی ازل در قیادت و رهبری جامعه‌بابی بر یار و اغیار ثابت و محقق شده اخلاق آن حزب به ادنی درجه خود رسیده بود، اراده مبارک به رجوع تعلق گرفت و بار دیگر در بغداد زمام امور جامعه بابی را به دست گرفته ایشان را آماده وقایع عظیم آینده فرمودند.

۱۶- تأثیر مبارک از تلاوت مناجات با مطلع قلب‌اطهراً

(از تحریرات دکتر ضیا بغدادی)

حضرت عبدالبهاء در مورد ایام اقامت جمال مبارک در سلیمانیه و از اغذیه و البسه ای که حضرتشان استفاده می فرمودند، شرحی بیان داشتند. در آن روز حضرت عبدالبهاء خسته بودند که مرا (دکتر ضیا بغدادی) احضار فرمودند. ظرفی از شیر در نزد مبارک بود. نصف شیر را میل فرمودند و نصف دیگر آنرا به بندۀ لطف فرمودند که بیاشامم. بعد فرمودند جمال مبارک در جبال کردستان (سلیمانیه) شیر را در ظرفی گرم می کردند و ظهر و شب میل می فرمودند. این عمدۀ غذای مبارک در ایام هجرت بود چوپانانی که گوسفندان خود را در نزدیکی غار محل اقامت جمال مبارک می گردانند. حضرتشان از آنان شیر می خریدند و گاهی شیر را با برنج می پختند و میل می فرمودند. شباهی هم می گذشت که جمال مبارک غذایی نداشتند و گرسنه سر بر بالین می گذارند که در لوح مریم نیز بدان اشاره رفته است. دکتر ضیاء بغدادی می نویسد: روزی حضرت عبدالبهاء به او فرمودند مناجاتی را تلاوت نماید و او مناجاتی را که شروع آن این است تلاوت نمود:

"قلب‌اطهراً فَالْحُقْقُ فِيَ يَا الْهَى ،سِرَّاً سَاكِنًا جَدَدْ فِيَ يَا مَنَائِي ..."

حضرت عبدالبهاء با استماع این مناجات از جای برخاستند و از اطاق خارج شدند در حالیکه از چشمان مبارک اشک جاری بود. از این جریان، حزن و اندوه شدید بر همه ما مستولی گردید. پس از خاتمه مناجات حضرتشان به نزد ما برگشتند و فرمودند این مناجات و مناجات‌های دیگر در ایام هجرت جمال مبارک در غاری در جبال سلیمانیه نازل شده است و جمال مبارک غالباً گریان بوده اند در حقیقت به ما درس انقطاع آموختند.

عنقای بقا در قاف وفا ص ۲۰۶

۱۷- مناجات (قلب‌اطهراً...)

قلب‌اطهراً فَالْحُقْقُ فِيَ يَا الْهَى * سِرَّاً سَاكِنًا جَدَدْ فِيَ يَا مَنَائِي وَ بِرُوحِ الْفَوَّةِ تَبَتَّنَى عَلَى أَمْرِكَ يَا مَحِبُوبِي وَ بِنُورِ الْعَظَمَةِ فَأَشَهِدُنِي عَلَى صِرَاطِكَ يَا رَجَائِي وَ بِسُلْطَانِ الرَّفَعَةِ إِلَى سَمَاءِ قُدُسِكَ عَرِجْنِي يَا أَوْلَى وَ بِأَرْيَاحِ الصَّمَدِيَّةِ فَأَبْهَجْنِي يَا آخِرِي وَ بِنَعَمَاتِ الْأَزِلِيَّةِ فَأَسْتَرْحَنِي يَا مُؤْسِسِي وَ بِغَنَاءِ طَلَعَتِكَ الْقَدِيمَةِ نَجْنِي عَنْ دُونِكَ يَا سَيِّدِي وَ بِظُهُورِ كَيْنُونَتِكَ الدَّائِمَةِ بَشْرَنِي يَا ظَاهِرُ فَوْقَ ظَاهِرِي وَ الْبَاطِنُ دُونَ بَاطِنِي *

ادعیه حضرت محبوب ۵۳

۱۸- مناجات از قلم حضرت عبدالبهاء

هوالله

ای پروردگار ای پناه آوارگان تو آگاه فغان و آه صبحگاهی، عنایتی فرما و رحمتی کن تا جانهای مشتاقان به ملکوت احديت بشتابند و ارواح آوارگان در سایه رحمت بیاسایند. فرقت پر خُرقت جانرا بگدازد و حرمان و هجران روان را مرده و پژمرده نماید. پس ای خدای مهربان تأییدی بخش و توفیقی ده تا از این دام و دانه برهیم و به آشیانه رحمت برپریم و در شاخسار وحدت در حدیقه عنایت به انواع الحان به محمد و نعوت تو مشغول گردیم.

ع

مجموعه مناجات‌های حضرت عبدالبهاء ص ۲۸

۲۰- لوح مبارک از قلم مرکز میثاق حضرت عبدالبهاء

هوالابهی

ای ناظر به شطر الهی

شکر الطاف خفیه جمال مبارک را که بعد از صعود به ملکوت عزّتش از عنایات جلیله اش محروم نفرمود و از احسانات عمیمه اش مأیوس ننمود. ابواب فیض رحمانیش را از ملکوت غیب گشود و اسرار غیبت جمال کبریائیش را در هویت بصیرت مشهود فرمود. اگر چشم سر از مشاهده روی دلجویش باز ماند، دیده سر از انوار جمال احديتش روشن است و اگر سمع ظاهر از استماع کلمات مبارکش محروم گردید، گوش جان از ملکوت ابهایش به صلای هوشیاری متلذذ. شُکرًا له ثم حمدًا له من هذا الفضل العظيم و البهاء عليك و على كل منقطعٍ توجه الى ملکوته الكريم عبدالبهاء ع

مکاتیب عبدالبهاء ج ۶ ص ۳۵

۲۱- اسرار الهی

در بغداد شخصی از عرفا به حضور مبارک آمد و خلوت خواست که مشرف شود و چون فائز شد عرض کرد استدعا دارم از اسرار الهی به من القاء کنید. فرمودند ما اهل سر نیستیم ما اسرار الهی را با طبل و عالم در قطب عالم کوبیدیم، سری نداریم.

عنقای بقا در قاف وفا ص ۳۴۱

۲۲-منظومه‌ای از حضرت عبدالبها

ای گلرخ ابهای من	ای رتبی الاعلی من	ای سدره سینای من	جانم فدای روی تو
ای دلب طنّاز من	ای همدم و هم راز من	این ناله و آواز من	از حسرت این کوی تو
این درگهت قبیله‌من است	روی دلم زان سوی تو	در طور حق شعله‌من است	بر خاک ره قبله‌من است
دلها ز غم پژمرده است	روح مسیحا بوی تو	از فُرقه‌ت آزرده است	جانها زدرد افسرده است
آفاق، عنبر بار شد	مشک خطا ایثار شد	چون نکهت گلزار شد	یک شمه ای از بوی تو
ما را ز غم دلریش بین	بنگانه از هر خویش بین	در حلقة‌گیسوی تو	در حسرت اسیر خویش بین
گرچه پریشان خاطرم	در جمع یاران حاضرم	ای جان به سویت ناظرم	کو آن رخ دلجوی تو
این چشم گریانم ببین	این قلب بریانم ببین	این آه سوزانم ببین	در حسرت یک موی تو
این خاک درگاهت بهاء	این تشنۀ آبت بهاء	اندر تب وتابت بهاء	یک قطره‌از جوی تو
نور هدی تابان شده	طور تُقی رخشان شده	موسی به جان پویان شده	کهسار سینا آمده
صبح جیان نور مبین	وان عارض گلگون ببین	با لعل رنگینی چنین	آن غرّه غرّا آمده
هر دم نسیمی می‌وزد	بوی عبیری می‌رسد	صبح امیدی می‌دمد	غبراء‌نوراء‌آمده
دریای حق پر موج شد	هر موج از آن یک فوج شد	وآن فوجها بر اوچ شد	هر پست بالا آمده
صوت انالحق هر زمان	آذان صماء‌آمده	می‌نشنود جز گوش جان	آنوار بهراء‌آمده
ابر گهربار است این	فیض دَرَبار است این	نور شرربار است این	بس خفتها بیدار شد
آفاق عنبربار شد	امکان پر انوار شد	تعییر رویا آمده	عالی شرانگیز شد
عشق خدا خونریز شد	جام عطا لبریز شد	چون دور صهبا آمده	

۲۳-عهد وثيق در كتاب عهدي

برای آنکه قوای ساریه دافقه فائضه که از مظہر مقدس امر الہی سرچشمہ گرفته پس از افول شمس حقیقت در مجاری خویش جریان یابد و قدرت و عظمت و وحدت و جامعیت آن محفوظ و مصون باقی ماند، جمال اقدس ابھی اساسی منصوص و بنیانی مرصوص که به وضع الہی مؤسس و با قدرت و اختیارات کامله مُخصص و با نفس شارع اعظم مؤسس و موحد این کور ابدع افخم مرتبط و پیوسته است بنهاد و آن اساس، تأسیس میثاق حی قدیم و پیمان حضرت رب العالمین است که ارکان و قواعدش را قبل از صعود به کمال متنانت و اتقان بنیاد فرمود. این عهد وثيق و میثاق غلیظ همان عهدی است که در كتاب مستطاب اقدس از قبل پیش بینی شده و جمال کبریا بنفسه المقدس هنگامی که اهل حرم در ایام نزدیک به صعود در آخرین تدیع در بالین مبارک مجتمع شده بودند بدان اشاره فرمود و آن را در كتاب وصیت خویش که به "كتاب عهدي" ملقب و موصوف است مندرج و مندرج ساخت و آن سفر مبین و رقّ متنین را در همان ایام به غصن اعظم فرزند ارشد خود حضرت عبدالبهاء بسپرد.

كتاب عهد که به اثر قلم اعلى مرقوم و به خاتم عز مختوم بود، در يوم نهم از صعود مقصود عالميان در حضور نه نفر از منتخبين اصحاب و منتسبين سدره تقديس مفتوح گردید و بعد از ظهر همان يوم نيز آن رق منشور و لوح مسطور که از قلم جمال اقدس ابھی به "اکبر الواح" موسوم و در رساله ابن ذئب به "صحيفة حمرا" موصوف و منعوت شده در اجتماع عظيمی که از اغصان و افنان و احباء و زائرین و مجاوريین در جوار روضه مقدسه عليا تشکيل شده بود تلاوت گردید و عموم از مضامين آن سفر كريم و كتاب مبين استحضار حاصل نمودند.

قرن بدیع ج ۲ ص ۳۱۵

۲۴-مناجات از قلم مولای توانا حضرت عبدالبهاء

هوالابھی الابھی

ای محبوب یکتا و پروردگار بیهمتا محض فضل و جود درهای بخشش گشودی و رخ برافروختی و دلها ربودی و غمها زدودی و نغمہ سروdi که قلب ها مفتون شد و عقلها مجنون چه شد که پرده نشین گشتی و روی دلنشین پوشیدی. جانها محزون شد و یاران دلخون بساط سور برچیده شدو شاخ حبور پژمرده و خمیده نسیم جانبخش ساکن شد و آب حیات راکد. پس ای پروردگار نفحات اسرار از ملکوت ابھايت منتشر نما و پرتو انوار از جبروت اعلایت لامع فرما تا آفاق معطر و منور ماند. ع ع

۲۵-شرحی درباره زیارتname جمال اقدس ابھی و انتخاب آن از الواح مختلفه آن حضرت

شرح تأثیف زیارتname مبارک از این قرار است که پس از صعود حضرت بهالله، حضرت عبدالبهاءنبیل زرندی را مأمور فرمودند تا زیارتname ای برای تلاوت در محل مرقد مبارک تنظیم نماید. علت انتخاب جناب نبیل برای مبادرت به این عمل خطیر و تاریخی در آثار حضرت عبدالبهاء تشریح نگشته ولی از شرحی که هیکل مبارک در خصوص صفات و کمالات نبیل زرندی داده اند پیداست که حضرت عبدالبهاء به علم و بصیرت و مراتب ایقان و عرفان او نهایت اعتماد را داشته اند. زیارتname حضرت بهالله حاوی اصول معتقدات عرفانی اهل بهاء و مملو از اشارات و نکات دقیقی است که باید به تفصیل مطالعه شود، ولی به اختصار می توان گفت که مقام و منزلت جمال مبارک و خواص کلمه و قلم اعلای او، مصیبات واردہ بر او در زیارتname مورد اشاره قرار گرفته است.

زیارتname جمال مبارک یادآور مقام حضرت بهالله و عظمت ظهور اوست و این که چگونه ظهورش مبداء انقلابی عظیم در عالم آفاق و انفس گشته است و نیز یادآور این حقیقت است که در سراسر تاریخ امر بهائی غلبه و قهاریت با ایثار و مظلومیت عجین گشته و مظہر امر الھی در جمیع شرایط به آن چه مأمور بوده کوشیده است. نظر به این نکات و دقایق اساسیه روحانیه و عرفانیه است که زیارتname حضرت بهالله را باید مخزنی از اسرار الھیه دانست و برای کشف رمز مکنونه در آن به تفکر پرداخت.

آل الله صفحات ۳۸۷ و ۳۸۹

۲۶-کتاب عهدی

اگراف اعلی از زُخْرُف دنیا خالی است ولکن در خزانی توکل و تفویض از برای وُرَاث ، میراث مرغوب لاعِدَ لَهُ گذاشتیم. گنج نگذاشتیم و بر رنج نیفزو دیم . آیم الله در ثروت خوف مستور و خطر مکنون . أَنْظُرُوا ثُمَّ اذْكُرُوا مَا أَنْزَلَهُ الرَّحْمَنُ فِي الْفُرْقَانِ " وَلَيْلٌ لِكُلِّ هُمَرَةٍ لُمَرَةٍ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَ غَدَدَهُ " . ثروت عالم را وفایی نه ، آنچه را فنا اخذ نماید و تغییر پذیرد لایق اعتنا بوده و نیست مگر علی قَدَرِ معلوم . مقصود این مظلوم از حمل شدائید و بلایا و ازال آیات و اظهار بیانات ، إِحْمَاد نار ضغینه و بغضا بوده که شاید آفاق افتدہ اهل عالم به نور اتفاق منور گردد و به آسایش حقیقی فائز گردد. و از افق لوح الھی نیز این بیان ، لائح و مُشَرِّق ؛ باید کل به آن ناظر باشند . ای اهل عالم ، شما را وصیت می نمایم به آنچه سبب ارتفاع مقامات شمامست . به تَقْوَى الله تمسک نمایید و به ذیل معروف تشیب کنید . براستی می گوییم لسان از برای ذکر خیر است او را به گفتار زشت میالاید . عَفَا الله عَمَّا سَأَفَ . از بعد باید کل بِمَا يَنْبَغِي تَكَلَّم نمایند . از لعن و طعن و ما يَتَكَدَّرُ بِهِ الْإِنْسَان اجتناب نمایند . مقام انسان بزرگ است . چندی قبل این کلمه علیا از مخزن قلم ابهی ظاهر ، امروز روزی است بزرگ و مبارک ، آنچه در انسان مستور بوده و اتحاد امروز ظاهر شده و می شود . مقام انسان بزرگ است اگر به حق و راستی تمسک نماید و بر امر ثابت و راسخ باشد . انسان حقیقی به مثابة آسمان لَدَی الرَّحْمَن مشهود . شمس و قمر ، سمع و بصر و آنچم او اخلاق منیره مُضیئه . مقامش أَعْلَى الْمَقَام و آثارش مُرْتَب امکان . هر مُقبلی الیوم غرفِ قمیص را یافت و به قلب طاهر به افق اعلی توجه نمود او از اهل بهاء در صحیفة حمراء مذکور . خُذْ قَدَحَ عِنَایتی بِاسْمِ ثُمَّ اشْرَبْ مِنْهُ بِذِكْرِيَ العَزِيزِ التَّدِيعِ . ای اهل عالم، مذهب الھی از برای محبت و اتحاد است او را سبب عداوت و اختلاف منماید . نزد صاحبان بصر و اهل منظر اکبر آنچه سبب حفظ و علت راحت و آسایش عباد است از قلم اعلی نازل شده و لکن جَهَال ارض چون مُربَّی نفس و هوسند از حکمتها باللغه حکیم حقیقی غافلند و به ظنون و اوهام ناطق و عامل . یا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ وَ أَمْنَاءُهُ ، ملوک ،

مظاہر قدرت و مطالع عزّت و ثروت حقّند ، درباره ایشان دعا کنید . حکومت ارض به آن نفوس عنایت شد و قلوب را از برای خود مقرر داشت . نزاع و جدال را نهی فرمود نهیاً عظیماً فی الکتاب . هذا أمرُ اللهِ فی هذا الظُّهورِ الأعظمِ وَعَصْمَةٌ مِنْ حُكْمِ المَحْوِ وَ زَيْنَةٌ بِطَرَازِ الْإِثْبَاتِ . إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ . مظاہر حُکم و مطالع امر که به طراز عدل و انصاف مزینند بر کل اعانت آن نفوس لازم . طُوبی للامْرَاءِ وَالْعُلَمَاءِ فِي الْبَهَاءِ أُولَئِكَ أَمْنَائِي بَيْنَ عِبَادِي وَمَشَارِقَ أَحَدَامِي بَيْنَ خَلْقِي عَلَيْهِمْ بَهَائِي وَ رَحْمَتِي وَ فَضْلِي الَّذِي أَحاطَ الْوُجُودَ . در کتاب اقدس در این مقام نازل شده آنچه که از آفاق کلماتش انوار بخشش الهی لامع و ساطع و مُشرق است . یا اغصانی ، در وجود قوت عظیمه و قدرت کامله مکنون و مستور ، به او و جهت اتحاد او ناظر باشید نه به اختلافات ظاهره از او . وصیة الله آنکه باید اغصان و افنان و منتبین طُرباً به غصن اعظم ناظر باشند . أنظروا ما أَنْزَلْنَا فِي كِتَابِي الْأَقْدَسِ " إِذَا غَيْضَ بَحْرُ الْوَصَالِ وَ فُضْيَ الْكِتَابُ الْمَبَدِئِ فِي الْمَآلِ تَوَجَّهُوا إِلَى مَنْ أَرَادَهُ اللَّهُ الَّذِي انشَعَبَ مِنْ هَذَا الْأَصْلِ الْقَدِيمِ . " مقصود از این آیه مبارکه ، غصن اعظم بوده . کَذَلِكَ أَظْهَرَنَا الْأَمْرَ فَضْلًا مِنْ عِنْدِنَا وَ آتَنَا الْفَضَالَ الْكَرِيمَ . قَدْ قَدَرَ اللَّهُ مَقَامَ الْعَصْنِ الْأَكْبَرِ بَعْدَ مَقَامِهِ . إِنَّهُ هُوَ الْإِمَرُ الْحَكِيمُ . قَدْ اصْطَفَيْنَا الْأَكْبَرَ بَعْدَ الْأَعْظَمِ أَمْرًا مِنْ لَدُنْ عَلِيِّمِ خَبِيرٍ . محبت اغصان بر کل لازم ولکن ما قدر الله لهم حقاً فی اموال الناس . یا اغصانی و افنانی و ذوی قرائتی نُوصیکم بتقوی الله و بمعرفه و بما ینبئنی و بما ترتفع به مقاماتکم . براستی می گوییم تقوی سردار اعظم است از برای نصرت امر الهی و جنودی که لایق این سردار است اخلاق و اعمال طيبة ظاهره مرضیه بوده و هست . بگو ای عباد ، اسباب نظم را سبب پریشانی منمایید و علت اتحاد را علت اختلاف مسازید . امید آنکه اهل بهاء به کلمه مبارکه قل کُلّ مِنْ عِنْدِ اللهِ ناظر باشند ، و این کلمه علیا به مَثَابَةِ آب است از برای اطفاء نار ضغینه و بغضاء که در قلوب و صدور ، مکنون و مخزون است احزاب مختلفه از این کلمه واحده به نور اتحاد حقیقی فائز می شوند . إِنَّهُ يَقُولُ الْحَقُّ وَ يَهُدِي السَّبِيلَ وَ هُوَ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيزُ الْجَمِيلُ . احترام و ملاحظه اغصان بر کل لازم لاعزاز امر و ارتفاع کلمه . و این حکم از قبل و بعد در کتب الهی مذکور و مسطور . طوبی لمن فاز بما امر به مِنْ لَدُنْ آمِرِ قدِيمِ . و همچنین احترام حرم و آل الله و افنان و منتبین و نُوصیکم بخدمَةِ الْأَمْمِ و إصلاحِ الْعَالَمِ . از ملکوت بیان مقصود عالمیان نازل شد آنچه که سبب حیات عالم و نجات امم است . نصایح قلم اعلی را به گوش حقیقی اصغا نمایید . إِنَّهَا خَيْرٌ لَكُمْ عَمَّا عَلَى الْأَرْضِ . يَسْهُدُ بِذَلِكَ كِتَابِيَ الْعَزِيزُ الْبَدِيعُ .

(به قلم میرزا طراز الله سمندری)
شهر شوال ۱۳۰۹ هجری قمری.

وقت غروب با حضور حضرت عنديليب و خدام مشرف شدیم بدین معنی که روز ۱۰ یا یازدهم از نقاوت مبارک بود نزدیک غروب خبر دادند که امر مبارک است هر که در قصر از مسافر و مجاور و خدام حاضر است ماؤن است. لذا بخاکپایی محبوب عالم مشرف و فائز گشتهيم بستر مبارک در وسط اطاق روی زمین مبسوط بود تشك و لحاف هردو ملفوظ سفید داشت هيکل مبارک به بالش های پر دو یا سه بالش تکيه فرموده بودند... ضعف مبارک شدید و صوت مبارک ضعیف بود پس از اظهار عنایت، با حالت ضعف و صوت خفیف ولی بسیار شمرده آیات فراق و کلمات افتراق از لسان عظمت جاری شد و در باره اتحاد و محبت بیانات و وصیت و نصیحت می فرمودند. و این فقرات از کتاب مستطاب اقدس را تلاوت می فرمودند قوله تعالی:

قُلْ يَا قَوْمٌ لَا يَأْخُذُكُمُ الْأَضْطِرَابُ اذَا غَابَ مَلْكُوتُ ظُلْهُورِي وَ سَكَنَتْ أَوْاجَ بَحْرِ بَيَانِي إِنَّ فِي ظُلْهُورِي لِحِكْمَةٍ وَ فِي غَيْتِي حِكْمَةٌ أُخْرَى
مَا اطْلَعَ بِهَا إِلَّا اللَّهُ الْفَرِيدُ الْخَبِيرُ وَ نَرِيكُمْ مِنْ افْقَى الْابْهَى وَ نَصْرٌ مِنْ قَامَ عَلَى نَصْرِهِ امْرِي بِجَنْوِدٍ مِنْ
الْمَلَائِكَةِ الْمَقْرَبِينَ. يَا أَهْلَ الْإِنْشَاءِ اذَا طَارَتِ الْوَرَقَاءِ عَنْ اِيْكَ الشَّنَاءِ وَ قَصْدَتِ الْمَقْصِدِ الْأَقْصِيِ الْأَخْفَى ارْجَعُوا مَا لَا عَرَفْتُمُوهُ مِنْ الْكِتَابِ
إِلَى الْفَرْعَ المَنْشَعِبِ مِنْ هَذَا الْأَصْلِ الْقَوِيمِ.
اِيْضًا

یا اهل الارض اذا غربت شمس جمالی و سرت سماء هیکلی لا تضطرروا قوموا على نصره امری و اعلاه کلمتی بین العالمین و نیز در وحدت و اتحاد و محبت و وداد و دوری از اختلاف و شقاق بیانات و نصایح فرمودند.

پس از استماع این آیات باهارات از فم اظهر مولی البیانات دیگر حال این عباد معلوم است حضرت عنديليب بكلی منقلب شده بصوت جلی با اشک روان و دل بریان به کلمه یابها یابها ناله و فغان نمودند. هیکل اظهر سپس حاضرین را مرخص و فی امان الله فرمودند لذا طوف نموده از اطاق با نهایت احزان و احتراق بی پایان از فراق محبوب امکان خارج شدیم و در آن یوم هموم و غموم چنان بر وجود نابود این ناتوان مستولی گردیده بود که اقلام عالم از تحریر و تقریرش بالمره عاجز و فاقد است... این آخرین روز تشریف این ذره ناتوان به ساحت قدس جمال ابهی جلت عظمته و تعالیت قدرته بود. بعد از آن روز بنده هم تب کردم و مریض شدم.

لیله دوم ذیقعده سنه ۱۳۰۹ هجری قمری در قصر مبارک بهجی.

این عبد ذلیل یک هفته به غروب شمس حقیقت مانده یعنی پس از روزیکه در بستر به لقاء مالک قدر و محیی بشر مشرف شدم از شدت احزان و آلام مریض شدم ولی اعتنای نمی کردم غالباً روزها برای کسب اطلاعات از حال مبارک به بهجی می رفتیم و باز به عکاً مراجعت می نمودم. تا در وقت اذان صبح خبر صعود جمالقدم به عکاً و مسافرخانه رسید. مجاورین و مسافرین همگی محترقانه رو به بهجی حرکت نمودند.

همه با یأس و حزن شدید به قصر رفته بودند. وقتی این بندۀ شرمنده از غروب شمس حقیقت مطلع شدم دیگر نفهمیدم چگونه از خان جرین که مسافرخانه و محل اقامت من بود، تنها، افتان و خیزان و حیران و نالان به سینه و سر زنان این راه را پیمودم خاطر دارم چندبار در راه از پا افتادم و ناله و نوحه نمودم تا خود را بقصر بهجی رساندم جمعیت از هر طبقه و دسته و ملت، وضعی و شریف، مجاورین و مسافرین همه حاضر بودند و ناله و فغان به عنان آسمان می رسید حضرت عبدالبهاء روح ماسواه فداه به بالای قصر تشریف می بردند و در مراجعت آیات مبارکه کتاب اقدس را تغنى می فرمودند و اشک از دیدگان مبارک مانند مروارید از محسن مبارک بزمین می ریخت. رقتی عجیب و حزنی شدید و منظره غریب بود که ممتنع و محال است این نمله ضعیف و مور نحیف بتواند اوضاع آنروز را به رشتۀ تحریر و یا تقریر برآورد. جناب فرقیق پاشا و متصرف و قاضی و مفتی و جميع رجال ناس و اجزاء مهمه دولتی کلأاً از مشایخ و وزراء و رؤسای امور و نصاری از عکاً و حیفا و هر کجا که بودند اطلاع یافته و مجتمع شدند. تقریباً شاید دو ساعت از شب گذشته بود که محل آمده و مهیا شد. جسد اظهر را خود هیکل اقدس حضرت عبدالبهاء با آب و گلاب

شستشو نموده و رسوم و دستور کتاب را فی جمیع الجهات انجام دادند و در جعبه‌ای از خشب (چوب) محکم متنقн استقرار داده بودند و امر فرمودند اصحاب و احباب، از مجاورین و مسافرین کل حاضر شوند. سپس هیکل عنصری جمال معبد را از اطاق مبارک حرکت دادند. در پله‌بند قصر بهجی بنده هم رسیدم و به حاضرین ملحق شدم. تابوت مبارک به اطاق محل استقرار عرش آفتاب شمس حقیقت که از مشرق اراده پروردگار در عالم ادنی طلوع نموده بود در گردش طبیعت جسمانی حیات خویش به پایان رسید و در مغرب زمان افول فرمود. روشنائی حاصله از سور و صل و دیدار جانان در هاله‌تاریکی غم جدائی فرو خزید و نشئه شادی از دامان دلهای مشتاقین رخت برکشید.

تلخیص از طراز الهی جلد اول ص ۱۱۷ الی ۱۲۲

٢٨- زیارت‌نامه مبارک

الثَّنَاءُ الَّذِي ظَهَرَ مِنْ نَفْسِكَ الْأَعْلَى وَ الْبَهَاءُ الَّذِي طَلَعَ مِنْ جَمَالِكَ الْأَبْهَى؛ عَلَيْكَ يَا مَظَهِرَ الْكِبْرِيَاءِ وَ سُلْطَانَ الْبَقاءِ وَ مَلِيكَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ، أَشَهَدُ أَنَّ بِكَ ظَهَرَتْ سُلْطَانَةُ اللَّهِ وَ اقْتِدارُهُ وَ عَظَمَةُ اللَّهِ وَ كِبْرِيَاءُهُ وَ بِكَ أَشَرَّقَتْ شُمُوسُ الْقِدَمِ فِي سَمَاءِ الْقَضَاءِ وَ طَلَعَ جَمَالُ الْغَيْبِ عَنْ أُفْقِ الْبَدَاءِ أَشَهَدُ أَنَّ بِحَرَكَةِ مِنْ قَلْمِكَ ظَهَرَ حُكْمُ الْكَافِ وَ النُّونِ وَ بَرَزَ سِرُّ اللَّهِ الْمَكْنُونُ وَ بُدِّيَّتِ الْمُمْكِنَاتِ وَ بُعِثِّتِ الظُّهُورَاتِ وَ أَشَهَدُ أَنَّ بِجَمَالِكَ ظَهَرَ جَمَالُ الْمَعْبُودِ وَ بِوَجْهِكَ لَاحَ وَجْهُ الْمَقْصُودِ وَ بِكَلِمَةِ مِنْ عِنْدِكَ فُصِّلَ بَيْنَ الْمُمْكِنَاتِ وَ صَعَدَ الْمُخْلِصُونَ إِلَى الدُّرُوَّةِ الْعُلَيَا وَ الْمُشْرِكُونَ إِلَى الدَّرَكَاتِ السُّفَلِيَّةِ وَ أَشَهَدُ بِأَنَّ مَنْ عَرَفَكَ فَقَدْ عَرَفَ اللَّهَ وَ مَنْ فَازَ بِلِقَائِكَ فَقَدْ فَازَ بِلِقَاءَ اللَّهِ فَطَوْبِي لِمَنْ آمَنَ بِكَ وَ بِآيَاتِكَ وَ خَضَعَ بِسُلْطَانِكَ وَ شُرْفَ بِلِقَائِكَ وَ بَلَغَ بِرِضَايَكَ وَ طَافَ فِي خَوِيلَكَ وَ حَضَرَ تِلْقَاءَ عَرْشِكَ فَوْلَلْ لِمَنْ ظَلَمَكَ وَ أَنْكَرَكَ وَ كَفَرَ بِآيَاتِكَ وَ جَاهَدَ بِسُلْطَانِكَ وَ حَارَبَ بِنَفْسِكَ وَ اسْتَكَرَ لَدِي وَجْهِكَ وَ جَاذَلَ بِبُرْهَانِكَ وَ فَرَّ مِنْ حُكْمِتِكَ وَ اقْتِدارِكَ وَ كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فِي الْوَاحِدِ الْفَدْسِ مِنْ إِصْبَعِ الْأَمْرِ مَكْتُوبًا. فَيَا إِلَهِي وَ مَحْبُوبِي فَارْسِلْ إِلَيَّ عَنْ يَمِينِ رَحْمَتِكَ وَ عِنْيَاتِكَ نَفَحَاتِ قُدُسِ الْأَطْفَافِ لِتَجْدِينِي عَنْ نَفْسِي وَ عَنِ الدُّنْيَا إِلَى شَطَرِ قُرْبِكَ وَ لِقَائِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ وَ إِنَّكَ كُنْتَ غَلِيْ كُلُّ شَيْءٍ مُحِيطًا. عَلَيْكَ يَا جَمَالَ اللَّهِ ثَنَاءُ اللَّهِ وَ ذِكْرُهُ وَ بَهَاءُ اللَّهِ وَ نُورُهُ. أَشَهَدُ بِأَنَّ مَا رَأَتِ عَيْنُ الْإِبْدَاعِ مَظْلُومًا شَبِهَكَ، كُنْتَ فِي أَيَّامِكَ فِي عَمَرَاتِ الْبَلَايَا مَرَّةً كُنْتَ تَحْتَ السَّلَاسِلِ وَ الْأَغْلَالِ وَ مَرَّةً كُنْتَ تَحْتَ سَيُوفِ الْأَعْدَاءِ وَ مَعَ كُلِّ ذَلِكَ أَمْرَتَ النَّاسَ بِمَا أَمْرَتَ مِنْ لَدُنِ غَلِيمِ حَكِيمٍ. رُوحِي لِضُرُّكَ الْفِدَاءِ وَ نَفْسِي لِبَلَائِكَ الْفِدَاءِ أَسْأَلُ اللَّهَ بِكَ وَ بِالَّذِينَ اسْتَضَأْتَ وَجْهُهُمْ مِنْ أَنوارِ وَجْهِكَ وَ اتَّبَعُوا مَا أَمْرُوا بِهِ حَبَّا لِنَفْسِكَ أَنْ يَكْشِفَ السَّبِّحَاتِ الَّتِي حَالَتْ بَيْنَكَ وَ بَيْنَ حَلْقِكَ وَ بَرَزَقَنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ. إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْمُتَعَالِي الْعَزِيزُ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. صَلَّ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي عَلَى السَّدَرَةِ وَ أَوْرَاقِهَا وَ أَغْصَانِهَا وَ أَفْنَانِهَا وَ أَصْوَلِهَا وَ فُرُوعِهَا بِدَوَامِ أَسْمَائِكَ الْحُسْنَى وَ صِفَاتِكَ الْغَلِيْا ثُمَّ احْفَظْهَا مِنْ شَرِّ الْمُعْتَدِينَ وَ جُنُودِ الظَّالِمِينَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْقَدِيرُ. صَلَّ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي عَلَى عِبَادِكَ الْفَائزِينَ وَ إِمَائِكَ الْفَائزَاتِ . إِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ ذُو الْقَضَى الْعَظِيمِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ

هوا لله

یکتا خداوند مهریانا هر چند استعداد و قابلیت مفقود است و مشکلات استقامت در بلایا غیر محصور ولی قابلیت و استعداد امیریست موهوب تو خدایا استعداد بخش و قابلیت ده تا به استقامت کبری موفق آئیم و از این جهان و جهانیان درگذریم و نار محبتت برافروزیم و مانند شمع بسوزیم و بگدازیم و روشی بخشیم ای رب ملکوت از این جهان اوهام برهان و به جهان بی پایان برسان از عالم ناسوت بیزار کن و به مواهب ملکوت کامکار فرما از این نیستی هستی نما برهان و به هستی حیات ابدیه موفق فرما سرور و شادمانی بخش و خوشی و کامرانی عطا فرما دلها را آرام بخش و جانها را راحت عطا کن تا چون به ملکوت صعود نمائیم به لقایت فائز گردیم و در انجمن بالا مسرور و شادمان باشیم تؤی دهنده و بخشنده و توانا

ع ع

مجموعه مناجات‌های حضرت عبدالبهاء ص ۱۱۷

۱۱- خلّص احباء

إِنَّهُ أَهْوَ الْمُقْتَدِرُ الْمُخْتَار

يا مالِكَ الْأَسْمَاءِ وَ فاطِرَ السَّمَاءِ خَلَّصَ احباءَ مِنْ سِجْنِ الْأَعْدَاءِ إِنَّكَ سُلْطَانُ الْقَضَاءِ وَ الْمُشْرِقُ مِنْ أُفُقِ الْبَدَاءِ يَا أَصْلَ الْبَقاءِ لِأَمْرِ الْبَهَاءِ لَا تَقْطَعُ الرَّجَاءَ فَانْصُرْ هُؤُلَاءِ أَنْتَ الْحَاكِمُ عَلَى مَا تَشَاءُ وَ فِي قَبْضَتِكَ مَلَكُوتُ الْاِنْشَاءِ قَدْ شَحِدَ الْأَنْيَابُ لِلْحِمْ الْاحْبَابُ أَنْ احْفَظِ الْأَصْحَابَ
يا مالِكِ الرِّقَابِ وَ الْحَاكِمِ فِي الْمَآبِ